TARPINSTITUCINIS VAIKŲ APSAUGOS NUO SEKSUALINIO SMURTO VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Veiksmas	Veiksmo aprašymas/pagrindimas	Atsakinga institucija	Įgyvendinimo terminas
1.	Parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo projektą, papildant įstatymą 30^1 straipsniu, kuriuo būtų nustatytas **vaikui saugios aplinkos standarto** taikymas visiems juridiniams asmenims, kurių veikla yra susijusi su paslaugų teikimu vaikams.	*Vaiko saugios aplinkos standartas yra praktinė sistema, padedanti organizacijoms, dirbančioms su vaikais, sistemingai vertinti rizikas, stiprinti prevenciją ir užtikrinti nuoseklią vaikų apsaugą. Standartas padėtų užtikrinti, kad vaikų saugumas organizacijoje būtų grindžiamas ne pavieniais sprendimais ar darbuotojų iniciatyva, o aiškia, visiems žinoma ir nuosekliai taikoma sistema, apimančia prevenciją, saugią darbuotojų atranką, darbuotojų kompetencijų stiprinimą, pranešimų apie galimus pažeidimus teikimo ir nagrinėjimo tvarką, reagavimą į incidentus, pagalbos vaikui organizavimą bei reguliarią taikomų priemonių veiksmingumo stebėseną.*	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2027 m. I ketv.
2.	Parengti ir pateikti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 35 straipsnio pakeitimo projektą, aiškiau apibrėžiant, kam taikoma šiame straipsnyje nustatyta **pareiga pranešti** apie žinomus galimus vaiko teisių pažeidimus.	*Priemonė svarbi siekiant aiškiai įvardinti religines bendrijas ir bendruomenes tarp subjektų, kuriems taikoma pareiga pranešti apie galimą vaiko teisių pažeidimą. Taip būtų pašalintos abejonės dėl bendrosios pranešimo pareigos taikymo šiems subjektams.*	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2027 m. I ketv.
3.	Parengti ir pateikti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 36^5 straipsnio pakeitimo projektą, siūlant pereiti nuo atskiro specializuotos pagalbos poreikio įvertinimo prie	*Reguliavimas apimtų tiek galimai seksualinį smurtą patyrusį, tiek galimai seksualiai smurtavusį vaiką. Policijos, prokuratūros, Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos, sveikatos priežiūros specialistų, advokato ir kitų konkrečiu atveju dalyvaujančių subjektų veiksmai turėtų būti derinami tarpusavyje. Procesiniai veiksmai, sveikatos patikrinimai,*	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2027 m. I ketv.

	koordinuoto specializuotos pagalbos organizavimo ir teikimo.	*specializuotos pagalbos priemonės ir kitos vaikui reikalingos paslaugos, kai tai įmanoma ir atitinka vaiko interesus, būtų organizuojami vaikui draugiškoje, specialiai pritaikytoje aplinkoje.* *Aiškiai nustatyti koordinavimo iniciatoriai ir terminai padėtų išvengti situacijų, kai atskiros institucijos veiksmus planuoja viena nuo kitos nepriklausomai. Tai mažintų veiksmų dubliavimą, pakartotinio vaiko pasakojimo ar apklausimo poreikį, antrinės viktimizacijos riziką ir laiką, per kurį vaikas sulaukia reikalingos pagalbos. Į pagalbos sistemą įtraukus galimai seksualiai smurtavusį vaiką, būtų sudarytos sąlygos reaguoti ne tik į padarytos veikos pasekmes, bet ir į tokio elgesio priežastis bei pasikartojimo riziką.*		
4.	Parengti ir pateikti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalies pakeitimo projektą, nustatant darbo, veiklos ir paslaugų, susijusių su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, apribojimų taikymą laikotarpiu nuo asmens **pripažinimo įtariamuoju ar kaltinamuoju** iki galutinio teismo sprendimo priėmimo.	*Galiojančio Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nustatyti darbo, veiklos ir paslaugų, susijusių su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais, apribojimai taikomi tik asmenims, įsiteisėjusiu apkaltinamuoju teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais dėl šiame straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų. Toks teisinis reguliavimas neužtikrina pakankamos prevencinės vaikų apsaugos, nes baudžiamasis procesas, ypač sudėtingose ar didelės apimties bylose, gali trukti ilgą laiką. Visą šį laikotarpį gali išlikti reali asmens kontakto su vaikais galimybė. Tai ypač aktualu tais atvejais, kai tiriamos nusikalstamos veikos žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, dėl vaiko išnaudojimo pornografijai, pelnymosi iš asmens prostitucijos, asmens įtraukimo į prostituciją ar disponavimo pornografinio turinio dalykais, kuriuose vaizduojamas vaikas arba asmuo pateikiamas kaip vaikas, vaiko pirkimo arba pardavimo, smurtinės ar*	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Teisingumo ministerija	2027 m. I ketv.

		kitos nusikalstamos veikos, galinčios rodyti padidėjusią riziką vaiko fiziniam ar psichiniam saugumui.		
5.	Parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 72 straipsnio pakeitimo projektą, **didinant numatytas baudas už vaiko teisių pažeidimus.**	*Priemonė svarbi siekiant užtikrinti, kad įstaigos, organizacijos ir kiti juridiniai asmenys atsakingai vykdytų pareigas, skirtas užkirsti kelią teisės aktuose nustatytų apribojimų neatitinkančių asmenų darbui, savanoriškai veiklai, praktikai, stažuotei ar paslaugų teikimui, susijusiam su tiesioginiais ir reguliariais kontaktais su vaikais. Šių pareigų nevykdymas gali sudaryti sąlygas vaikams kontaktuoti su asmenimis, galinčiais kelti grėsmę jų saugumui, todėl numatytų baudų didinimas sustiprintų administracinės atsakomybės atgrasomąjį ir prevencinį poveikį. Griežtesnės sankcijos skatintų juridinius asmenis veiksmingiau tikrinti darbuotojus ir kitus pasitelkiamus asmenis, užtikrinti nuolatinę nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolę ir sudaryti vaikams saugesnę aplinką.*	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2027 m. I ketv.
6.	Sukurti ankstyvosios pagalbos ir **prevencinio** konsultavimo paslaugą asmenims, patiriantiems seksualinį potraukį vaikams, taip pat jų artimiesiems, pastebėjusiems būdingus požymius.	*Siekiant sudaryti galimybes asmenims, patiriantiems seksualinį potraukį vaikams ir jų artimiesiems, pastebėjusiems rizikos požymius, laiku kreiptis pagalbos ir gauti profesionalią konsultaciją, tikslinga suteikti nemokamą, anoniminę ir konfidencialią pirminio konsultavimo paslaugą. Tokia paslauga leistų asmenims kreiptis dar iki galimo nusikalstamo elgesio pasireiškimo, gauti informaciją, pirminį rizikos įvertinimą ir nukreipimą į specializuotas sveikatos priežiūros paslaugas.* *Paslaugai įgyvendinti būtų pasitelkiami jau veikiančių emocinės paramos linijų teikėjai arba ši funkcija galėtų būti priskiriama vienai iš psichikos sveikatos priežiūros įstaigų. Pirminėms konsultacijoms pakaktų kelių specialiai apmokytų specialistų, kurie užtikrintų*	Sveikatos apsaugos ministerija	2028 m. II ketv.

		anoniminį konsultavimą, rizikos vertinimą ir, esant poreikiui, nukreiptų asmenį tolimesniam vertinimui ar gydymui. *Priemonė remtųsi kitų šalių praktika, kai anoniminės pagalbos linijos veikia kaip ankstyvosios prevencijos priemonė ir padeda pasiekti asmenis, kurie dėl stigmos ar baimės kitu atveju nesikreiptų į sveikatos priežiūros sistemą.* *Tam reikėtų atitinkamo Sveikatos apsaugos ministro įsakymo priėmimo, taip pat PSDF apmokėjimo tvarkos pakeitimų.*		
7.	Parengti ir patvirtinti diagnostikos ir gydymo tvarką asmenims, turintiems pedofilijos sutrikimą.	*Tarptautinėse klinikinėse rekomendacijose nurodoma, kad efektyviausias parafilijų, įskaitant pedofilinį sutrikimą, gydymas yra kompleksinis ir apima tiek psichologines, tiek farmakologines intervencijas.* Tarp rekomenduojamų priemonių minimos kognityvinė elgesio terapija (KET), selektyvūs serotonino reabsorbcijos inhibitoriai (SSRI), o kai kuriais atvejais ir specializuotos rizikos vertinimo bei įveikos įgūdžių ugdymo priemonės, įskaitant virtualios realybės technologijų taikymą.* *Šiuo metu Lietuvoje nėra aiškiai reglamentuotos specializuotos pagalbos teikimo tvarkos asmenims, turintiems pedofilinį sutrikimą ar kitus seksualinės preferencijos sutrikimus. Dėl šios priežasties specialistai neturi aiškių metodinių gairių, o pacientams neužtikrinamas nuoseklus kelias nuo pirminio kreipimosi iki specializuotos pagalbos gavimo.* *Atsižvelgiant į gydymo sudėtingumą ir farmakoterapijos taikymo poreikį, tikslinga šias paslaugas koncentruoti antrinio lygio psichikos*	Sveikatos apsaugos ministerija	2028 m. III ketv.

		sveikatos priežiūros grandyje. Asmenys galėtų būti nukreipiami šeimos gydytojo arba psichikos sveikatos centro specialistų konsultacijai pas antrinio lygio gydytoją psichiatrą. Specializuoto psichologinio konsultavimo paslaugose medicinos psichologai galėtų teikti kognityvine elgesio terapija pagrįstas intervencijas, rizikos vertinimą ir įveikos įgūdžių ugdymą, o farmakologinį gydymą, kai jis reikalingas, skirtų gydytojas psichiatras. *PSDF apmokėjimas gali būti svarstytinas asmenims, nepadariusiems nusikalstamos veikos.* *Tam reikėtų atitinkamo Sveikatos apsaugos ministro įsakymo priėmimo.*		
8.	Organizuoti **specializuotus mokymus** psichiatrams ir psichologams, dirbantiems su asmenimis, turinčiais seksualinės preferencijos sutrikimų.	*Siekiant užtikrinti kokybiškų ir saugių paslaugų teikimą asmenims, turintiems seksualinės preferencijos sutrikimų, įskaitant pedofilinį sutrikimą, tikslinga apmokyti 20-30 psichiatrų ir psichologų. Mokymai apimtų šių sutrikimų diagnostiką, rizikos vertinimą, kognityvinę elgesio terapiją, motyvacinį konsultavimą, farmakologinio gydymo principus ir tarpdisciplininį bendradarbiavimą.*	Sveikatos apsaugos ministerija	2028 m. III ketv.
9.	Gydymo ir pagalbos **tęstinumo** užtikrinimas asmenims po bausmės atlikimo.	*Nustatyti tvarką, pagal kurią asmenims, turintiems seksualinio elgesio sutrikimų ar susijusių rizikos veiksnių, būtų užtikrinamas nenutrūkstamas psichikos sveikatos paslaugų teikimas po paleidimo iš įkalinimo įstaigos. Taip siekiama mažinti pakartotinio nusikalstamo elgesio riziką.*	Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos probacijos tarnyba	2027 m. IV ketv.
10	Imtis priemonių siekiant sumažinti tiriamojo atvykimo teismo vaikų ir paauglių psichologijos ir psichiatrijos	*Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos (toliau – Taryba) 2026 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. KT-12(26) patvirtintame Strateginės teismo ekspertizės srities krypties ir prioritetų 2026–2028 m. įgyvendinimo*	Sveikatos apsaugos ministerija	2028 m I ketv.

	ekspertizei eiles ir šių ekspertizių atlikimo terminus.	*veiksmų plane suplanuota strateginė kryptis – iki 30 d. (vidutiniškai) nuo teismo sprendimo arba ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro užduoties ir kitos tyrimui reikalingos, įskaitant papildomą, medžiagos gavimo dienos atliktų ekspertinių tyrimų dalis (proc.), 2030 m. – 80 proc. VTPT 2026 m. suplanavusi atlikti 67 proc. ekspertinių tyrimų per 30 d.* *Vis tik iš VTPT interneto svetainėje skelbiamos informacijos matyti, kad situacija dėl nepilnamečių asmenų ekspertinių tyrimų eilių ir atlikimo terminų nepasikeitė: vaikų ir paauglių teismo psichiatrijos skyriuje tiriamojo atvykimo ekspertizei galimos datos civilinėje byloje – 2027 m. birželio 16 d., baudžiamojoje byloje – 2027 m. vasario 18 d.* *Lietuvos valstybės kontrolės 2024 m. gegužės 30 d. ataskaitoje atkreiptas dėmesys, kad Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos imasi nepakankamų veiksmų ekspertizių eilėms trumpinti, o Sveikatos apsaugos ministerijai suformuluota rekomendacija - nustatyti veiklos rodiklį, kuris parodytų faktinį ekspertinio tyrimo rezultato atlikimo laiką, įskaitant laukimo eilėje laiką.* *Klausimas dėl ilgų ekspertizių laukimo eilių ir terminų jau ne kartą buvo nagrinėtas įvairiuose formatuose, tačiau iki šiol neišspręstas. Atsižvelgiant į būtina imtis skubių priemonių, kad būtų sutrumpintos teismo vaikų ir paauglių psichiatrijos ir psichologijos ekspertizių laukimo eilės ir šių ekspertizių atlikimo terminai.*		
11	Įvertinti galimybę ir prireikus parengti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo	*Šiuo metu BK ir BPK numato galimybę taikyti apribojimus asmenims dėl gyvenimo skyriumi, nesiartinimo ir nebendravimo tik su nukentėjusiaisiais. Todėl, siekiant užtikrinti vaikų apsaugą nuo galimo*	Teisingumo ministerija	2026 m. IV ketv.

	proceso kodekso (toliau – BPK) ir kitų lydimųjų įstatymų pakeitimus, kuriais būtų įtvirtintos **naujos kardomosios ir baudžiamojo poveikio priemonės**, ribojančias asmenų, padariusių seksualinio pobūdžio nusikaltimus prieš nepilnamečius, **bendravimą su vaikais, taip pat galimybė taikyti jiems specializuotas gydymo (esant sutikimui) ir prevencines programas.**	*nusikalstamo poveikio jų seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui, tikslinga įtvirtinti priemones, jog nusikaltę asmenys bet kokia forma nebendrautų ir neieškotų ryšių su vaikais, nesilankytų vietose ar nedalyvautų renginiuose, skirtuose vaikams. Siūloma išplėsti BK 72-1 str. reglamentavimą, kuriame būtų įtvirtinta, kad teismo paskirtas įpareigojimas gyventi skyriumi būtų taikomas ne tik nukentėjusiojo asmens, bet ir nepilnamečių asmenų atžvilgiu. Tai leistų užtikrinti, kad asmenys, įtariami ar nuteisti už seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas nekontaktuotų su nepilnamečiais asmenimis tiek vykstant baudžiamajam procesui, tiek bausmės atlikimo metu ar ją atlikus.* *Šiuo metu nėra nustatyta galimybė/pareiga asmenims, padariusiems seksualinio pobūdžio nusikaltimus prieš vaikus ir turintiems pedofilinį sutrikimą, dalyvauti specializuotose gydymosi programose (esant sutikimui) ir prencinėse, o tik pagal BK 72-2 straipsnį teismas gali įpareigoti dalyvauti smurtinį elgesį keičiančiose programose asmenis, padariusius nusikalstamas veikas, kuriomis kėsinamasi į asmens gyvybę, sveikatą, laisvę, seksualinio apsisprendimo laisvę ir neliečiamumą. Todėl būtų tikslinga išplėsti programų, kurios gali (turi) būti taikomos asmenims, turintiems pedofilinį sutrikimą ir padariusiems nusikaltimus prieš vaiką.*	Sveikatos apsaugos ministerija	
12	Sudaryti teisines prielaidas asmenims, **atliekantiems laisvės atėmimo bausmes** už seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas nepilnamečių atžvilgiu, paskirti **baudžiamojo poveikio priemones**,	*Nuteistiesiems už seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas nepilnamečių atžvilgiu, skiriant laisvės atėmimo bausmes, dažnu atveju papildomos baudžiamojo poveikio priemones, kurios prisidėtų prie nepilnamečių apsaugos po nuteistojo laisvės atėmimo bausmės*	Teisingumo ministerija	2026 m. IV ketv.

	(jei tokios priemonės nebuvo skirtos kartu su paskirta laisvės atėmimo bausme)	*atlikimo, neskiriamos (išskyrus vieną baudžiamojo poveikio priemonę – ribojimą užsiimti tam tikra veikla).* *Teisės aktuose tikslinga būtų numatyti, kad prieš paleidžiant visą laisvės atėmimo bausmę atlikusį asmenį , nuteistą už nusikalstamas veikas prieš vaikus, teismas, Lietuvos kalėjimų tarnybos teikimu, galėtų skirti atitinkamas baudžiamojo poveikio priemones, pavyzdžiui, įpareigojimą nesilankyti tam tikrose vietose, nebendrauti su nepilnamečiais asmenimis ar pan. Tai leistų individualiai parinkti priemones, orientuotas ne tik į nuteistojo elgesio korekciją, bet ir į vaikų apsaugą – pavyzdžiui, draudimą kontaktuoti su vaikais ar lankytis tam tikrose vaikų lankomose vietose.*		
13	**Sugriežtinti sankcijas** už pavojingiausius nusikaltimus nepilnamečių seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui	*Numatyti griežtesnes bausmes už mažamečių ir nepilnamečių iššaginimą pagal BK 149 straipsnio 3 ir 4 dalis, mažamečių ir nepilnamečių seksualinį prievartavimą pagal BK 150 straipsnio 3 ir 4 dalis bei nepilnamečio privertimą lytiškai santykiauti pagal BK 151 straipsnio 2 dalį, lytinės aistros tenkinimą pažeidžiant nepilnamečio asmens seksualinio apsisprendimo laisvę ir (ar) neliečiamumą pagal BK 151[1] straipsnio 4 dalį. Siūloma didinti ne tik šių nusikaltimų sankcijų viršutines, bet ir žemutines ribas. Padidinus žemutines ir viršutines šių nusikalstamų veikų sankcijų ribas būtų sudaromas pagrindas atgrasyti asmenis nuo nusikalstamų veikų įgyvendinimo, taip pat būtų apribotos galimybės anksčiau taikyti tam tikrus probacijos institutus, kurių privaloma taikymo sąlyga yra paskirtas laisvės atėmimo bausmės dydis (pvz., lygtinis paleidimas).*	Teisingumo ministerija	2026 m. IV ketv.
14	Numatyti **griežtesnius senaties terminus** už nusikalstamas veikas prieš nepilnamečių seksualinio	*Siūloma pailginti senaties terminą už nusikalstamas veikas prieš nepilnamečių seksualinio apsisprendimo laisvę ir (ar) neliečiamumą. Taip pat/arba šio pobūdžio*	Teisingumo ministerija	2026 m. IV ketv.

	apsisprendimo laisvę ir (ar) neliečiamumą (ir (arba) griežtesnę senaties skaičiavimo tvarką).	*nusikaltimų atvejais numatyti galimybę senaties terminą skaičiuoti ne nuo nusikalstamos veikos padarymo momento, o nuo nukentėjusio asmens pilnametystės. Tokiu būdu būtų sudarytos didesnės galimybės pradėti baudžiamąjį procesą ir užtikrinti atsakomybės taikymą tais atvejais, kai apie vaikystėje patirtą seksualinę prievartą pranešama jau sulaukus pilnametystės.*		
15	Parengti BK ir BPK pakeitimus, kuriais: 1) **socialinio tyrimo išvada** padėtų teismui individualizuoti ne tik probacijos sąlygas, bet ir bausmes, baudžiamojo ir auklėjamojo poveikio priemones; 2) nustatyti reikalavimą visais atvejais, kai nagrinėjama byla dėl nuskalstamos veikos nepilnamečių seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui padarymo, būtų rengiama socialinio tyrimo išvada.	*Šiuo metu BPK 253[1] straipsnyje numatyta galimybė teismui, atsižvelgiant į prokuroro, kaltinamojo ar jo gynėjo prašymą arba savo iniciatyva, pavesti probacijos tarnybai parengti socialinio tyrimo išvadą. Vis dėlto praktikoje ši galimybė taikoma retai. Socialinio tyrimo išvada yra reikšminga vertinant nusikalstamos veikos padarymo aplinkybes ir asmenį, kadangi joje pateikiama informacija apie kriminogeninius veiksnius, asmens socialinę aplinką, elgesį ir kitas aplinkybes. Tokios išvados turėjimas leistų teismui išsamiau įvertinti nuteistojo elgesio korekcijos poreikius ir spręsti, ar bausmės vykdymo metu taikomų priemonių pakaks siekiant mažinti pakartotinio nusikalstamo elgesio riziką. Taip pat, atsižvelgiant į nustatytus rizikos ir kriminogeninius veiksnius, būtų sudarytos prielaidos spręsti dėl tikslinių baudžiamojo poveikio priemonių, draudimų ar pareigų skyrimo nuteistajam.*	Teisingumo ministerija	2026 m. IV ketv.
16	Nustatyti **griežtas individualizuotas sąlygas taikyti lygtinį paleidimą** asmenims, atliekantiems bausmę už nusikalstamą veiką nepilnamečių seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui.	*Siūlomais pakeitimais būtų panaikinta automatinio lygtinio paleidimo, taip pat ankstyvo lygtinio paleidimo galimybė, numatant, kad aptariamos kategorijos asmenys būtų lygtinai paleidžiami atlikę tik pačią didžiausią laisvės atėmimo bausmės dalį. Toks reguliavimas atitiktų Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2026 m. birželio 11 d. nutarime*	Teisingumo ministerija	2026 m. IV ketv.

		nurodytą poreikį sprendimus dėl lygtinio paleidimo galimybės priimti individualizuotai, įvertinus konkretaus nuteistojo aplinkybes.		
17	Stiprinti smurtinių nusikaltimų aukoms teikiamos **valstybės garantuojamos teisinės pagalbos sistemą,** didinti **neturtinės žalos kompensacijų** dydžius.	*Parengti Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymo pakeitimai, kuriais siekiama:* *- išplėsti Nukentėjusių nuo smurtinių nusikaltimų asmenų fondo (toliau – Fondas) lėšų naudojimo paskirtį, nustatant, kad jos gali būti naudojamos ne tik žalos kompensavimui, bet ir su Fondo administravimu susijusioms išlaidoms padengti, įskaitant bylinėjimosi, vykdymo proceso bei regreso įgyvendinimo išlaidas;* *- sudaryti galimybę Fondo lėšomis finansuoti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, kai ši pagalba teikiama smurtinių nusikaltimų aukoms, bei specialiuosius mokymus valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje;* *- didinti neturtinės žalos kompensacijų dydžius asmenims, tiesiogiai nukentėjusiems nuo smurtinių nusikaltimų, kad jie atitiktų realų patirtos žalos mastą ir esamas ekonomines sąlygas.*	Teisingumo ministerija	2026 m. IV ketv.
18	Plėsti **specializuotų elgesio korekcijos** programų spektrą.	*Įgyvendinant 2021–2028 m. Norvegijos finansinių mechanizmų lėšomis finansuojamos programos „Teisingumas“ koncepciją bus diegiama nauja elgesio korekcijos programa asmenims, teistiems už seksualinius nusikaltimus.*	Lietuvos kalėjimų tarnyba, Lietuvos probacijos tarnyba	2027 m. I ketv. 2028 m. IV ketv.
19	Parengti **psichologų** dirbti Lietuvos kalėjimų tarnyboje ir Lietuvos probacijos tarnyboje **pritraukimo ir motyvavimo modelį.**	*Lietuvos kalėjimų tarnyboje jau kurį laiką nepavyksta darbui su nuteistaisiais pritraukti pakankamai kvalifikuotų psichologų. Todėl siūloma parengti psichologų pritraukimo ir motyvavimo modelį.*	Lietuvos kalėjimų tarnyba, Lietuvos probacijos tarnyba	2027 m. I ketv.

20	**Parengti specialistus** darbui su specialiąja programa asmenims, padariusiems seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas prieš vaikus – SeNAT.	*Lietuvos kalėjimų tarnyba yra adaptavusi šią programą, tačiau specialistų, galinčių vykdyti šią programą, minėta tarnyba neturi. Todėl būtina parengti specialistus, galinčius vesti šią programą.*	Lietuvos kalėjimų tarnyba	2027 m. II ketv.
21	Parengti darbo su asmenims, atliekančiais bausmę, baudžiamojo poveikio priemones, ar esančiais probacijos priežiūroje **algoritmus.**	*Šiuo metu darbas su asmenimis, kuriems vykdoma laisvės atėmimo bausmė, taikomos baudžiamojo poveikio priemonės ar probacija, apima skirtingus veiksmus, specialistus, taikomas priemones. Todėl svarbu aiškiai apibrėžti, kokia seka ir kokiais principais turi būti atliekamas asmens situacijos ir rizikos bei poreikių vertinimas, kaip parenkamos intervencijos, kaip nustatomi jų prioritetai, kaip vertinama pažanga ir kada taikomos papildomos ar alternatyvios priemonės. Algoritmai leistų susieti rizikos ir poreikių vertinimo rezultatus su konkrečiais veiksmais ir intervencijomis. Atsižvelgiant į individualias asmens kriminogenines rizikas, poreikius, gebėjimus, elgesį ir pasiektą pažangą, būtų galima nuosekliau nustatyti taikytinas priemones, jų intensyvumą ir peržiūros poreikį.*	Lietuvos kalėjimų tarnyba, Lietuvos probacijos tarnyba	2027 m. I ketv.
22	Užtikrinti, kad visais atvejais tiriant nusikalstamas veikas, tai pat teisminio nagrinėjimo metu asmenims, įtariamiems, kaltinamiems nuskalstamos veikos nepilnamečių seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui padarymu, **būtų taikomos kardomosios priemonės, ribojančios kontaktą su nepilnamečiais asmenimis** (laikinas nušalinimas nuo pareigų, teisės užsiimti tam tikra veikla sustabdymas).	*Parengti Generalinio prokuroro rekomendaciją prokurorams numatant pareigą kreiptis į ikiteisminio tyrimo teisėją dėl laikino nušalinimo nuo pareigų ar laikino teisės užsiimti tam tikra veikla sustabdymo asmenims, įtariamiems padarius nusikalstamas veikas nepilnamečių seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui, įskaitant atvejus ir nepriklausomai nuo to, ar nusikaltimas susijęs su darbine veikla ar ne (pavyzdžiui, nusikaltimas padaromas artimoje aplinkoje, tačiau tuo pačiu kaltininkas dirba darbą, susijusį su vaikais). Tai leistų užtikrinti, kad įtariamajam ar kaltinamajam būtų apribotos tolimesnės galimybės ir toliau dirbti ar užsiimti veikla, susijusia*	Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra	2026 m. IV ketv.

		su tiesioginiu kontaktu su vaikais, kas sumažintų galimą riziką vaikams ir užkirstų kelią galimam pakartotiniam ar tęstiniam nusikalstamam elgesiui.		
23	Organizuoti **prevencines šviečiamąsias priemones** policijos komisariatų prižiūrimoje teritorijoje, skirtas mokinių teisiniam sąmoningumui didinti, atsakingam ir saugiam elgesiui ugdyti, smurto, įskaitant ir seksualinį smurtą, ir kitų teisės pažeidimų prevencijai stiprinti.	*Siekiama stiprinti vaikų sąmoningumą ir atsparumą teisės pažeidimams. Priemonių turinys parenkamas atsižvelgiant į aktualias nepilnamečių saugumo problemas, dažniausiai pasitaikančius teisės pažeidimus ir nustatytus rizikos veiksnius. Užsiėmimų metu siekiama suteikti žinių apie nepilnamečių teises, pareigas ir teisinę atsakomybę, ugdyti gebėjimą atpažinti netinkamą bei pavojingą elgesį, tinkamai į jį reaguoti ir žinoti pagalbos bei pranešimo apie galimus teisės pažeidimus galimybes.*	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos	2027 m.